

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Berta Mariann ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Dr. Pataki Béla ügyvéd (4800 Vásárosnamény, Ifjúság u. 1.) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, 6 202 091 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2008. június 24-én meghozott 7.G.15-07-040140/15. számú ítélete ellen, az alperes részéről 17. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 100 000 (Egyszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását követően meghozott 15. sorszámu ítéletében az alperest a felperes javára 6 202 091 Ft, továbbá 5 000 000 Ft-nak 2007. április 6-tól a kifizetésig járó késedelmi kamata és 682 100 Ft perköltség 60 napon belül történő megfizetésére kötelezte.

Az ítéletben megállapított tényállás lényege szerint az alperes ...községben a tulajdonát képező mezőgazdasági ingatlanon - azProgram keretében - állami támogatás igénybevételeivel terményszárító üzem létesítését határozta el. A terményszárító üzem technológiai gépeinek és berendezéseinek szállítására az alperes a székesfehérvári székhelyű Á Kft.-től (a továbbiakban: **Á. Kft.**) kért és kapott árajánlatot. Mivel a terményszárító üzem technológiai gépeinek és berendezéseinek az **Á. Kft.** által adott árajánlat szerint történő beszerzéséhez az alperes a szükséges önerővel nem rendelkezett, a felperes közreműködését vette igénybe a terményszárító üzem megvalósításához. A peres felek megállapodása az volt, hogy a felperes az alperes és az **Á. Kft.** közötti jogügyletbe bekapcsolódik akként, hogy mint megrendelő, vállalkozási szerződést köt az Á. Kft.-vel és a beszerzett gépeket és berendezéseket továbbértékesíti az alperes részére. Ilyen előzmények után a felperes, mint megrendelő és az **Á. Kft.**, mint vállalkozó között 2005. július 14-én vállalkozási szerződés jött létre az alperes tulajdonát képező ...i ingatlanon az alperes számára létesítendő terményszárító üzem (építészeti munkákon, a gázellátás- és villamosenergia ellátásának biztosításán kívüli) kivitelezési munkáinak elvégzésére.

2005. július 11-én pedig a felperes, mint eladó az alperessel, mint vevővel adásvételi szerződést kötött a szerződésben tételesen felsorolt mezőgazdasági gépek, „amelyek összeszerelve egy gabonaszárító és -mozgató egységet képeznek” - értékesítésére, 42 373 500 Ft + Áfa (bruttó 52 966 875 Ft) vételár ellenében. A felsorolt gépek között előtisztító (magtisztító) gép nem volt.

A felperes a gabonaszárító gépek és technológiák szereléssel történő eladásáról - a szerződés alapján - 2005. szeptember 19-én bruttó 28 752 500 Ft összegű részszámlát bocsátott ki az alperes felé, 2005. szeptember 29-i teljesítési határidővel. Az alperes a felperesnek ezt a számláját 2006. január 16-án kiegyenlítette.

Az **Á. Kft.**, mint vállalkozó és a felperes, mint megrendelő között 2005. december 15-én megtörtént a szárítóüzem műszaki átadás-átvétele, amelyen az alperes mint üzemeltető is részt vett. A felperes elismerte a szerződés szerinti munkák elvégzését, azokat az **Á.Kft.**-től átvette és az alperesnek, mint üzemeltetőnek átadta azzal, hogy a próbaüzem is megtörtént. Az alperes 2005. november 1-től a szárítóüzemet folyamatosan működteti.

A beruházás bonyolítása közben a felperes az alperes megbízása alapján a **Sz.H. Kft.**-től bruttó 5 000 000 Ft vételárért megvásárolt egy magtisztító (előtisztító) gépet, amely - mint az üzem működéséhez nélkülözhetetlen műszaki berendezés - a szárítóüzembe beépítésre került.

A szárítóüzem műszaki átadás-átvételét követően, 2006. január 12-én a felperes az alperesnek leszámlázta a **Sz.H. Kft.**-től beszerezett előtisztító berendezést, 2006. január 20-i fizetési határidővel. Ugyancsak 2006. január 12-én bocsátotta ki a felperes az alperessel szemben a „gabonaszárító berendezés” tárgyú/05. sorszámu, bruttó 19 214 375 Ft végösszegű számláját is, 2006. január 20-i fizetési határidővel. Az alperes a felperesnek ezeket a számláit is (a 2005. szeptember 29-én esedékes, bruttó 28 752 500 Ft összegű részszámlával együtt) 2006. január 16-án egyenlítette ki, amelyekkel együtt a felperes számára összesen 52 966 875 Ft-ot teljesített.

Ezt követően a felperes megállapította, hogy az alperessel létrejött adásvételi szerződésben kikötött vételár a **Sz.H. Kft.**-től beszerezett előszárítóért kifizetett 4 000 000 Ft + Áfa ellenérték „híjával” került az alperes részéről kiegyenlítésre. Ezért az alperes által már kiegyenlített 19 214 375 Ft végösszegű .../05. számú számlája helyesbítéseként „a szerződéstől eltérő téves ár miatt” megjelöléssel 2007. március 29-i keltezéssel, 2007. április 6-i fizetési határidővel bruttó 24 214 375 Ft végösszegű számlát állított ki. Az alperes azonban a felperesnek ezt a számláját nem fogadta be, hanem azt arra hivatkozással visszaküldte, hogy a szerződés szerinti teljes vételárat már hiánytalanul megfizette.

A felperes a keresetében 6 202 091 Ft, valamint 5 000 000 Ft-nak 2007. április 6-tól a kifizetésig járó késedelmi kamata és perköltsége megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének teljes elutasítását és a felperesnek a perköltségeiben való marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperessel kötött szerződésén alapuló fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, ezért nincs tartozása. Állítása szerint a felperestől komplett szárítóberendezést vásárolt meg, amelynek az előtisztító berendezés is a tartozéka volt, mivel anélkül a szárítóüzem nem működtethető.

Az elsőfokú bíróság a teljes keresetnek helyt adó döntése indoklásában kifejtette, hogy a peres felek által aláírt, 2005. július 11-i keltezésű adásvételi szerződéssel, mint okirati bizonyítékkal szemben az alperes a Pp. 164.§ (1) bekezdésében írt kötelezettsége és a bíróság megfelelő tájékoztatása és felhívásai ellenére nem bizonyította, hogy a felek adásvételi szerződésének tárgyát képezte a felperes által külön leszámlázott bruttó 5 000 000 Ft értékű, a **Sz.H.** Kft.-től beszerezett előtisztító berendezés is. Ennek bizonyítására - az elsőfokú bíróság megállapítása szerint - nem volt alkalmas az Á.Kft-nek az alpereshez intézett, 2004. december 28.-i keltezésű árajánlata (amelyre az alperes közvetett bizonyítékként hivatkozott), mert annak érvényessége 2005. február 28-án lejárt. Azt pedig, hogy a felperes ugyanolyan ajánlatot tett az alperes felé, mint korábban az **Á. Kft.** és a felek között annak az alperes részéről történt elfogadásával jött létre az adásvételi szerződés, az alperes felhívás ellenére nem bizonyította.

Az alperes ugyanakkor nem vitatta, hogy a felperes az előtisztító berendezést beszerezte és azt a szárítóüzembe beépítették. Ilyen körülmények között - az elsőfokú bíróság megállapítása szerint - a felperes a helyesbítő számlával jogszerűen számlázta ki az alperes felé az előtisztító berendezés 5 000 000 Ft bruttó összegű ellenértékét. Ezt a számlatartozását az alperes sem a 2007. április 6-i esedékességig, sem azt követően nem vitásan nem egyenlítette ki. Ezért a felperes az alperestől az 5 000 000 Ft-ot megalapozottan követelte.

Az 1 202 091 Ft késedelmi kamat fizetésére kötelező rendelkezését pedig az elsőfokú bíróság azzal indokolta, hogy ezzel az ígérennyel összefüggésben az alperes „érdemleges védekezést” nem terjesztett elő. Az az állítása pedig, miszerint az 52 966 875 Ft bruttó vételárban elszámolásra került a késedelmi kamat is, teljes mértékben ésszerűtlen, hiszen a szerződéskötéskor a felek még nem tudhatták, hogy mennyi lesz a késedelmi kamat összege.

Ez ellen az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat hatályon kívül helyezését (tartalma szerint megváltoztatását) és a felperes teljes keresetének elutasítását, valamint a felperesnek a perköltségeiben való marasztalását kérte. A jogorvoslati kérelme indokaként az alperes lényegében megismételte az elsőfokú eljárás során előterjesztett állításait, illetőleg a már kifejtett jogi érveit.

Állította, hogy az általa megjelölt bizonyítékok nem az elsőfokú bíróságnak a felek adásvételi szerződése tartalmára vonatkozó megállapításait támasztják alá, ellenkezőleg, azt igazolják, hogy a szerződésben kikötött és általa hiánytalanul megfizetett vételárnak része volt az előtisztító berendezés szolgáltatása is. Az alperes a fellebbezésében is hivatkozott arra, hogy ő a felperestől egy komplett gabonaszárító és -mozgató rendszert vásárolt, amelyek szerves részét képezte az előtisztító berendezés, anélkül ugyanis azt működtetni nem lehetett volna. Az alperes - állítása szerint - ezért nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az egységes egészként megrendelt és csak így működtethető berendezés milyen alkatrészekből tevődött össze. Nincs tehát jelentősége annak, hogy az előtisztító berendezést külön nem tüntették fel a szerződésben. Hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes az adásvételi szerződés módosítása nélkül, az abban meghatározott vételáron felüli összeg tekintetében számla kibocsátására nem volt jogosult. A közjegyzői okiratba foglalt szerződés módosítására pedig nem került sor. Az alperes a fellebbezésében bizonyítási indítványt is előterjesztett, amelyben azt kérte, hogy a bíróság kötelezze a

felperest az **Á. Kft.** felé általa kifizetett vállalkozói díjról szóló számla benyújtására, az APEH-től pedig „a járulékokkal kapcsolatos számla beszerzésére, valamint ellenőrzésére”.

Az alperes a fellebbezésében is megismételte azt az állítását, hogy a szerződés szerinti 52 966 875 Ft vételárba 1 033 500 Ft + Áfa „várható” késedelmi kamatot is kalkuláltak „6%-os jutalék, mint lebonyolítási költség” mellett. Az 52 966 875 Ft-ot pedig a felperes számára hiánytalanul megfizette, ezért tőle a felperes a késedelmi kamatot is alaptalanul követelte.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Hivatkozott arra, hogy az alperes a fellebbezésében nem jelölt meg olyan újabb tényt, körülményt, adatokat, vagy bizonyítékot, amelyet az elsőfokú íráság nem vizsgált. A rendelkezésre álló bizonyítékokat pedig az elsőfokú bíróság teljes körűen és megfelelően értékelte és annak alapján a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott. A felperes ellenezte az alperes fellebbezésben előterjesztett bizonyítási indítványa teljesítését, arra hivatkozással, hogy a perbeli jogvitát nem érinti a felperes adózásának vizsgálata, ugyanis a jelen perben nem tárgya.

A peres felek a másodfokú eljárás során tárgyalás tartását nem kérték. Ezért a Debreceni Ítéltábla az alperes fellebbezését a Pp. 256/A.§ (1) bekezdésének f) pontja alapján, tárgyaláson kívül bírálta el.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a megállapított tényállásból helyes jogi következtetést vont le és maradéktalanul eleget tett az indokolási kötelezettségének is. A Debreceni Ítéltábla mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság döntésével, valamint annak indokolásával, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét lényegében a saját helyes indokai alapján hagyta helyben a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján.

A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben azonban a Debreceni Ítéltábla a következőket emeli ki:

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletét lényegében a bizonyítás eredményének nem megfelelő mérlegelése és annak alapján a tényállás téves megállapítása miatt támadta. A Pp. 206.§ (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A Pp-nek a határozatok tartalmát szabályozó 221.§ (1) bekezdése pedig ezzel összefüggésben azt mondja ki, hogy a bíróságnak az ítélete indokolásában a tényállás alapjaként elfogadott bizonyítékok megjelölése mellett azokat a körülményeket is meg kell röviden említenie, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett.

A következőket érvényesülő bírósági gyakorlat szerint a bizonyítás eredményének mérlegelésére vonatkozó szabályok megsértéséről akkor lehet szó, ha a bíróság által megállapított tényállás az iratok tartalmával ellentétes (iratellenes), illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és összességükben való értékelése során okszerűtlen, logikai

ellentmondást tartalmazó következtetésre jut, vagy a bizonyítékok értékelésével összefüggő indokolási kötelezettségének teljesítését elmulasztja.

A jelen esetben az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű, ellentmondásokból mentes mérlegelése alapján a Pp. 221.§ (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségét maradéktalanul betartva, jogszabálysértés nélkül állapította meg. Annak alapján pedig helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felek között létrejött adásvételi szerződésnek nem volt tárgya az előtisztító berendezés szolgáltatása, ezért annak szállítására a felperes a szerződésben kikötött vételár ellenében nem volt köteles. Helytálló az a megállapítása is az elsőfokú bíróságnak, hogy az alperes a felperes felé teljesített 52 966 875 Ft összege belül a 28 752 800 Ft bruttó összegű számla késedelmes teljesítése miatt keletkezett 1 202 091 Ft összegű késedelmi kamatot nem fizette meg. Az alperes pedig a fellebbezésében valóban nem hivatkozott olyan, még el nem bírált bizonyítékra, adatra, tényre vagy körülményre, amely alapot szolgáltatott volna a bizonyítékoknak az elsőfokú bíróságtól eltérő értékelésére.

Önmagában az a körülmény, hogy az alperes működőképes szárítóüzem létesítéséhez szükséges gépeket és berendezéseket rendelt a felperestől, ugyanakkor az előtisztító nélkül a szárítót üzemeltetni nem lehetett volna, nem eredményezhette az elsőfokú bíróságtól eltérő ténybeli és jogi következtetés levonását. Az elsőfokú bíróság által megállapított (és etekintetben nem vitás) tényállás szerint ugyanis a szárítóüzem egyes műszaki egységeit (hídmérleg, magbetárolás technológiai gépei) az alperes maga szerezte be, holott a szárítóüzem működtetéséhez nyilvánvalóan azok is nélkülözhetetlenek voltak. Erre a körülményre tekintettel pedig - az alperes érvelése szerint - az utóbbi gépek beszerzése is a felperes kötelezettsége lett volna. Ezt azonban az alperes maga sem állította.

Az alperesnek a felperes oszthatatlan szolgáltatásával összefüggő állításait - az elsőfokú bíróság helyes megállapításaival szemben - a perben semmi nem támasztotta alá. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletében tényállásként megállapított és az alperes részéről sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében sem vitatott az a tény, hogy a beruházás bonyolítása közben az alperes a felperesnek szóban megbízást adott az előtisztító berendezés beszerzésére, önmagában is annak a megállapításnak a helyességét támasztja alá, hogy a felek adásvételi szerződésének nem volt tárgya ez a műszaki berendezés. Az tehát a szerződés tárgyát képező gépek felsorolásából nem véletlenül maradt ki, amint azt az alperes az elsőfokú eljárás során állította.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésére és annak indokolására vonatkozó eljárási kötelezettségének megfelelően eleget tett, a felperes késedelmi kamat iránti követelését illetően is. Ezért az alperes a bizonyítékok mérlegelését a fellebbezésében kellő alap nélkül sérelmezte az őt a késedelmi kamat megfizetésére kötelező döntéssel összefüggésben is.

Arra pedig a felperes a fellebbezési ellenkérelmében alappal hivatkozott, hogy nem tartozik a jelen perre annak vizsgálata, hogy a felperesnek az Á.Kft.-vel kötött vállalkozási szerződésből, illetőleg az alperessel kötött adásvételi szerződésből eredően milyen adófizetési kötelezettségei keletkeztek és azoknak a felperes eleget tett-e.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt. Ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíjból és a lerótt fellebbezési eljárási illetékből eredő saját másodfokú perköltségét maga köteles viselni, valamint köteles megtéríteni a felperes ügyvédi munkadíjból eredő másodfokú perköltségét is, amelynek összegét a Debreceni Ítéltábla a Pp. 79.§ (1) bekezdése alapján, hivatalból állapította meg, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, módosított 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja, (3) és (5) bekezdései, valamint a 4/A.§-a alapján, azonban alkalmazva a 3.§ (6) bekezdését is, arra figyelemmel, hogy a másodfokú eljárásban a bíróság nem tartott tárgyalást és a jogi képviselőnek az ellenkérelme előterjesztésével jelentős tevékenységet nem kellett kifejtenie.

Debrecen, 2009. június 9.

Erőss Károlyné Dr. Vajvoda Ildikó sk. a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos sk. bíró

A kiadmány hitelül:

-kiadó-